



**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. Quæstionis materia propria & pura statuitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

imò & formaliter sint, erit conditio, & conditionatum idem, ac si diceretur: *Si Petrus existat, existet*, quod scientiis inutile, imò nugatorium est.

5. Prima etiam verissima est: quia impossibilitas est negatio necessaria, ut diximus, optimè explicata per hanc conditionalem: *Si impossibile existat, existet duplex contradictorium*: non quia duplex contradictorium in impossibilitate contineatur formaliter (ut male idem Recentiores cum aliis censent) sed quia, cum impossibilitas sit negatio à se, seu necessaria existentie impossibilis, atque in hypothese ponatur eius existentia, inferitur bene exitum contradictorium duplex, alterum negativum quod essentia sua imbibitum habet impossibile; alterum positivum existentie eius, quod ponitur in hypothese. Cum ergo nullo alio modo explicari aptius rerum possibilitatis possit, quam per oppositum impossibilitatis, cui contradicit, in sensu conditionato bene explicatur per conditionatum illum sensum horum Recentiorum: *si existat Petrus, non existet duplex contradictorium*; huc non existet simul ipsa, eiusque negatio. Ut simul existeret, si existeret chimæra: & tamen hoc totum conditionatum obiectum verum esse, ac proinde à Deo cognosci certissimum est; sed tamen neque hic est ipsissimus possibilitatis, seu creaturæ possibilis, qua talis conceptus (sicuti neque oppositæ conditionalis conceptus essentia impossibilitatis) sed quid illum consequens, ut vidimus, neque sensus iste ita realis est, ut à Recentioribus asseritur, atque, ut oporteret ad satisfaciendum difficultati. Nam status conditionalis nihil ponit in esse; sed potius ab esse absoluto abstrahit æque, atque possibilitas: quare de non existentibus verificatur, solumque mente nostra conceptus est: quia status conditionalis nihil magis in esse ponit, quam possibilitatis præcise status: cum hypothesis non ponatur; sed mente solum supponatur: maxime cum hypothesis, seu conditio idem ipsum est cum eo, quod sub ea fore dicitur, ut in presenti.

6. Solum ergo veritatem habent propositiones in materia necessaria in statu, & sensu obiectivo, qui quidem rationis, & fictus non est, licet realis actualis obiectorum non sit: quia absque mentis fictione esse reuera possunt, quæ ita concipiuntur: ac proinde non solum per rationem, sicuti fragmenta rationis, quæ esse nequeunt, habent esse: Nullo quippe cogitante, essent, sicut repræsentantur modo, quandoque existerent. Unde, licet illud esse per rationem, seu à ratione, ut iam explici, sit, ens tamen rationis non est. Est autem illud esse obiectivum, non quidem à ratione, seu cognitione prædicatis illis ex parte obiecti superadditum, ut nuper dicebamus, sed sola extrinseca denominatio cognitorum, subiectique, & prædicati terminis, seu prædicato, & subiecto materialibus propositionis illius ab ipsa cognitione, & iudicio obveniens: quod quid ex his, quæ experimento constanti didicimus plurius, quæ in rebus generis, specieve eiusdem existentibus, identice convenientium novimus, iure habetur. Inde enim ex parte saltem obiecti ab eorum existentie statu præcindendo (quia contingens est, ut diximus, ac proinde scientiis inutile) necessaria entium prædicata cognoscimus, quæ scientiis necessaria sunt, indeque prædicamenta rerum ordinamus, quidditates, siue essentias earum statuimus, dividimusque. Quæ in re multæ sunt supra rerum, & prædicatorum cognitiones, reflexi conceptus, & cognitiones: imò verò frequenter plura rationis fragmenta, sine quibus vix ea prædicata metaphysica (quæ quidem, ut diximus, non ficta) concipi à nobis pro hoc statu minime valent. Unde non omnino insipienter dicebat Murciani Recentiores possibilitatem, & existentiam entia rationis esse docuerint.

7. Quod si eorum prædicatorum essentialium species propriæ vndeque à nobis haberentur, quibus ea ab existentia exercita præcindendo in seipsis cognoscere mus, sine ullo vtiq; fragmentorum rationis iuvamine perciperemus. Cum autem ea Deus perfectius nostris intuitionibus videat, rectè de eis prædicatis, non solum apprehensionem, sed & iudicium, sine vlla fictione, & falsitate concipit: sicque iudicat Petrum possibilem, seu ens ab alio, ut ab statu existentie exercitæ (quæ reuera non nisi in individuis est) præcindat. Item esse animal: esse rationale: illo enim esse, seu copula est, non existentia exercita (à qua, ut diximus, eiusmodi propositiones ut necessarie & scientiæ sine abstrahere debent) sed connexio metaphy-

sica identitatis prædicati cum subiecto cognito, & è contra importatur (quæ verè, ac sine vlla intrinseca ipsius fictione est; licet à nobis cum fictione etiam obiectiva cognoscatur) non autem tempus, quod solum in propositionibus contingentibus copula earum significat. Ex quibus ut interminis propositione difficultati satisficiam, respondeo entitatem, seu ens physicum creatum, cuiusque physicæ veritatem nominis etiam physicæ existentem, & contingentem esse, ex quibus res in statu possibilitatis, siue puræ, siue præcise non sunt; aut entis, & veri, siue entitatis, & veritatis necessariæ metaphysicæ, quæ quævisque fictæ rationem (quæ solum scientiis ex vlu esse potest, ut diximus) possibilibus, reliquisque prædicatis convenire, ut ab existentia exercita abstrahentibus: ac proinde à Deo verè, & sine vlla fictione, falsitateve cognosci secundum se absolute posse: & similiter veritates illas conditionatas essentialem possibilitatis creatæ conceptum metaphysicè consequentes.

QVÆSTIO II.

An Deus certo cognoscat futura contingentia conditionata secundum se?

ECVNDVS ordine maioris vniuersalitatis à possibilitate status, mediisque inter illam, & absolutam rerum existentiam, & futuritionem, est status futuritionis conditionatæ earum, ac proinde an secundum eam etiam statum à Deo cognoscatur examinandum secundo loco venit. In qua questione plura ab aliis disputari video, quæ simul disputata confusionem lectoribus offundunt, neque huius loci sunt propria: quale est illud, an futura contingentia conditionata cognoscantur in se, an in alio: in qua adhuc tres questiones latent: An scilicet in alio tanquam ponente, & afferente statum conditionatæ futuritionis rerum contingentium: quod est cognosci in alio, tanquam in medio materiali an in alio tanquam in medio formalis: scilicet, ducente Deum ad eius futuritionis vndeque posite, cognitionem. Rursus: an in alio tanquam indeterminatio aut verificatio diuinæ cognitionis: Quæ omnia ex aliis, atque aliis principiis definienda sunt: ac proinde seorsim siue locis disputanda, ut debita claritate, & methodo discurratur. Hoc igitur loco, reliquis questionibus abstrahentes, solum examinamus: an futura contingentia conditionata secundum se, & conditionatæ futuritionis statum à Deo cognoscantur? Oportet autem primo, ut materia disputationis propria ab aliis, quæ ad eam non pertinent, segregata innoscat, rigide eam à reliquis in primis discernere.

CERTAMEN I.

Questionis materia propria, & pura statuitur.

1. Futura conditionata contingentia in presentem questionem vocamus, non conditionata quævis obiecta contingentia absolute in essendo, sed solum quæ contingentia sunt in ordine ad causas, seu condiciones, sub quibus futuræ sunt, seu enuntiantur, si illæ apponerentur: quia hypothesis causarum illarum, sub quibus, si apponerentur eiusmodi contingentia essent, non ita oppositum futuri illius excludunt, ut ad illud loco futuri apponendum ab eiusmodi causis absolutam potestatem, & libertatem, quare & futurorum contingentiam excludant. In hoc quidem nemo Theologorum Catholicorum discordat. Certum enim apud omnes Doctores Catholicos est futurum liberum contingens, & in quouis statu, siue absolute, siue conditionatæ futuritionis libere, & contingenter à suis causis prodire: ac proinde, progredi ab eis cum earum potestate, siue in sensu composito, siue diuiso ad non agendum,

agendum, siue ad agendum oppositum: alioqui libertas actuum humanorum cum Calvinisticis hæreticis negabitur. Quomodo autem eorum libertas, (quam Dominicani patres cum reliquis Catholicis defendunt) cum ipsorum principis præfinitionibus, & prædeterminationibus stare possit, ipsi viderint, nosque, cum quibus ea dære lis est antiqua, suis locis controneis sequentibus videbimus. De his ergo solum conditionis futuris contingentibus respectu suarum causarum, & conditionum, sub quibus, si ex adessent, & illa apponerentur, & forent, præiens est examinanda difficultas.

2. Alia sunt conditionata suis conditionibus causis que non contingunt, & libera vt: *si sit homo, erit animal, vel erit rationale, vel erit animal rationale, aut risibile*, quæ conditionibus suis, metaphysice adhuc, contingunt non sunt, & similia alia in ordine physico, vt *si sol lucet, vel noster emispherio adsit, erit dies: vel si ignis debet applicari passo capaci, erit in passo calor*, quæ physice contingunt suis physicis causis non sunt: nec aliam veritatem, nec statum a possibilitate diuersum constituunt. Item enim earum propositionum obiectum, licet aliis vocibus significatum, est, atque harum: *Homo est animal, & rationale: ignis est calefactus de se, & sol est illuminatus*, quæ omnium sententia in materia necessaria, & essentialium prædicatorum suis subiectis sunt: ac promittit quæ nullatenus existunt, & futuritionis statum vltim ex parte obiecti diuersum concernant: sed rebus quæ possibilibus, & secundum essentiam suam metaphysicam competunt. Dixi autem futura conditionata ordinis physici suis causis, & conditionibus in ordine physico contingunt non esse, de causis, & conditionibus eorum creatis solummodo, & naturaliter loquendo. Si enim Deus earum exigentia absoluta potentia non annuat, neque earum actualitatem sua potentia compleat, & iuuat, physice continguntia absolute erunt: non quidem respectu earum, cum determinata causæ sint, nec possint suum contrarium ex parte sui cohibere, aut in oppositum diuertere: sed respectu Dei, qui vtique pro sua potestate, & arbitrio præstat potest: vel respectu Dei futura, physice etiam continguntia conditionata debent cessare.

3. Quoniam vero, vt ex nuper dictis constat, alia sunt continguntia futura, quæ respectu Dei continguntia sunt, & libera, non vero causis creatis: alia vero causis etiam creatis sunt & libera, & continguntia, quia causæ liberæ in actu primo sunt, ac non necessitæ, vt patet in creatis omnibus voluntariis tam Angelicis, quam humanis. Aduertendum est, in hac quæstione solum agi de futuris contingentibus conditionatis respectu causarum creatarum, non autem respectu increatae causæ, scilicet Dei. Huiusmodi sunt primo effectus omnes causarum necessariarum, & naturalium cum creatis omnibus requisitis tantummodo in hypothese positarum, absque decreto diuino concurrenti cum ipsis, vel secus. Posito enim etiam decreto, concurrenti, vel posito decreto non concurrenti cum illis in hypothese, futurum, cuius negatio contingens conditionate non erit: neque statum futuritionis conditionatæ diuersum ab statu possibilitatis alterutrum habebit, vt patet ex dictis num. 2. sunt etiam libera, & continguntia respectu Dei, cum omnes suæ voluntatis actus, tum etiam eorum partem omissiones, si hæ in voluntate diuina admitti queant, de quo controu. de voluntate disputabimus, in præsentem autem de contingentibus conditionatis respectu Dei non quaerimus, quia aliorum Doctorum sententiæ aliam de his, ac de contingentibus conditionatis respectu causarum creatarum quæstionem esse voluerunt: quare de eis q. 3. agemus.

4. Eodem etiam iure ab hac q. relegantur futura conditionata, quæ disparata vocantur, & quibus est vulgare illud: *regulus cantauerit, Turca conuertitur*: quia, licet veritatem cum independentem a decreto, tum dependentem a decreto actuali habere possint, ac proinde a Deo cognosci, tamen neutro modo ad statum conditionatæ futuritionis absolute habent. Et enim veritas eorum independentem a decreto actuali Dei (quam late probat Ruiz d. 69. vel 78. de scient. sect. 5. num. 21. appendicis contra Vazquez t. 1. p. d. 67. c. 3. nu. 17. Lessium de efficac. gra. c. 19. nu. 3. Arrubalem d. 45. c. 4. Alarcon. 1. p. tract. 2. d. 2,

num. 7. & 8. & alios) solum est veritas coexistentia absoluta, seu concomitantia existendo vtiusque extremi, quæ quidem ad statum futuritionis absolute spectat, tantundemque iudicium nota conditionali valet, concipit, & significat, atque hoc *galli cantus, & conuersio Turca coexistent absolute*, vel vt minimum *quidquid existerit tempore, quo est aliud, & video absolute existurum existit illi*, quæ veritas necessaria est non minus quam reliqua in essentiali materia constituta, vt Petrum esse rationalem, vel possibilem: quia existens non coexistere existenti est impossibile, & ei coexistere est necesse. Si autem ultra coexistentiam extremorum necessitas existentia vtius extremi positi in hypothese, vt vtique coexistat, significetur (vt significari vere posse, certum omnino contra præfatos etiam Doctores, & contra Soar. lib. 2. de scient. coning. c. 6. num. 4. c. 7. num. 5. & 13. Fonseca t. 3. met. lib. 6. c. 2. quæst. 4. sect. 10. Curielem lib. 1. controu. 7. a. 3. n. 162. Ruiz d. 78. c. 2. & alios) veritas tamen illa obiectiua, & significata ad statum possibilitatis, & necessariæ veritatis omnino pertinet, non autem ad statum medium conditionatæ futuritionis. Solum enim est veritas necessitatis existentia futuritionis. Solum existant duo: quæ quidem veritas necessitatem physicam, & metaphysicam continet, & quæ in vtroque ordine contingentiam omnem excludat: non minus, quam essentialia omnes propositiones, quarum copula, vt superius diximus, ab existentia absoluta, & tempore omnino præscindit.

5. Sin vero disparata hæc futura conditionata, eorumque veritas dependenter a decreto Dei de positione vnus ad positionem alterius considerentur, vt considerari necessario debent in illo 4. Reg. 13. Elia ad Ioas Regem Israel: *si percussisses syriam vsque ad consumationem: & in illo Elia ad Eliseum 4. Reg. 2. Si videris me, quando tollar à te, erit tibi, quod petis*, et quibus similibus: quæ sanè iam disparata formaliter non sunt inter se: quando quidem è Dei decreto alterius ad alterum, nec solum ad vtiusque coexistentiam conducentiam & minimum habent: ad quam suapte natura opus non est, vt conditionis, seu hypothese conditionati, siue antecedentis, & consequentis materialiter solum disparatæ se habentium, imo neque alterius ex ipsis absoluta existentia supponatur, ac videatur: vt in prædictione rei recitata constat, in qua, nec conditio antecedens, nec conditionatum, seu consequens vltimam exitit absolute: sed solum prædictum vnum apponendum, si alterum apponeretur. Conducentia autem hæc moralis conditionis de se disparata in conditionatum ex Dei decreto vel esse potest ex decreto actuali Dei de ponende vno ad positionem, siue ex hypothese, quod apponatur aliud, vt omnes supponunt, siue ex decreto omnino conditionato tam ex parte actus, quam obiecti, vt bene docet Alarcon supra c. 10. cum aliis: quia, vt vnum sub conditione alterius sit, opus non est, vt aliquod eius principium, seu conditio absolute existentia eius absolute apponatur: sed satis est, vt ponatur suspense, & in hypothese solum: imo, vt conditionate promittatur, opus non est actuali illo decreto apponendi conditionatum, si ponatur conditio: sed sufficit decretum promittendi, & iuxta varias sententias se obligandi ad decretum concipiendum de appositione conditionati apponatur conditio.

6. Quod si decretum actuale, conditionatum tamen, ex parte obiecti, vel absolute promissum decreti, & conditionati de se disparati, si ponatur conditio de se etiam disparata, huic moralem conducentiam tribuant, veritas eius conditionati, non ad statum, & veritatem obiectiuam mediam conditionatæ contingentis futuritionis (de qua hic) sed ad veritatem necessariam propriamque possibilem, & reliquorum, quæ in materia necessaria sunt, prius spectat. Si quidem decreto, & promissioni Dei, quod decretum, promissum vel est apponi, atque adimpleri nullatenus, adhuc respectu Dei, contingens in vltimo statu esse potest, cum ex fidelitate, tum ex infirmitate, & immutabilitate diuina. Possent autem ea futura conditionata sub disparata de se conditione absque vltimo decreto, aut promissione actualibus Dei esse, eo præcise quod Deus pro libito ad positionem eius conditionis esset euentum illum decreturus. Et tunc quidem conditionatum illud contingens esset, sed respectu Dei, quod posset

Ec 3 id

ad promittere, ac reuelare Prophetis supra recitatis. Etenim tunc ita libere sub ea hypothefi se decretorum, & actuum sciret, ut quæst. 3. ostendimus, quod satis erat, ut serio promitteret, & vere reuelaret. Sed tamen licet verum statum medium futuritatis contingentis conditionate conditionatum illud de se disparatum ex decreto Dei haberet, quia tamen ratione, & comparatione creatæ contingentiam, & libertatem illius status non habet; sed solum respectu Dei (cui soli liberum est in ea hypothefi decretum, à quo sub ea hypothefi conditionatum poneretur) de eius cognitione à Deo cum cæterorum decretorum conditionatorum cognitione simul, semelque agitur.

7. Video in aliquibus ex his conditionatis de se disparatis, ac non disparatis ratione decreti sub ea conditione de se disparata libere concipiendi aliqua esse per libera causas, creatas etiam, neque à solo Deo, exequendas: in quibus futura alia conditionata contingentia, & libera creatis causis, & conditionibus suis necessario intercedunt: & que generali questionis præsentis decisione continebuntur: quandoquidem, ut diximus tota hæc questio vniuersim de creatis omnibus futuris conditionatis contingentibus, & liberis respectu causarum, & conditionum creatorum sub quibus, si apponerentur, forent, verfat. Voluimus autem (quia ad hæc ab aliis, quæ futura conditionata vocibus sonant, discernenda de disparatis conditionatis, earumque veritate aliquid prænotare oportebat) ita exacte disparatorum conditionatorum naturam, & veritatem euoluere, ut iterum examinandum non esset quæstionibus aliis apud alios non magno operæ pretio profusus, an hæc à Deo, an etiam per scientiam, quam vocamus mediam, cognoscantur: constat enim ex dictis quouis ex declaratis modo veritatem obiectiuam in se habere, ac proinde secundum se à Deo cognoscibilem, cognitamque eius omniscientia esse. Item nonnulli in modo postremo declarato n. 6. ad scientiam vere, & strictè conditionatam, & mediam pertinere posse; si hæc, ut ostendimus, ad futura contingentia, & libera conditionata respectu Dei cognoscenda extendatur.

CERTAMEN II.

Negatiua in re presenti sententia Recentiorum Thomistarum primorum scientiæ mediæ impugnatorum fuit.

1. Sententia negans Deo scientiam contingentium sub conditione futurorum secundum se, & intrinsecam eorum obiectiuam veritatem, sed solum coniecturalem, & probabilis prudentis eorum scientiam in Deo admittens, fuit omnium non admodum recentiorum Thomistarum, qui scilicet primo apud sanctæ Inquisitionis Tribunalia: deinde apud sedem Apostolicam Molinam nostrum scientiæ eorum exscriptura, Patribus, & principibus theologicis efflorem accusarunt. Sententiam hanc typis primus mandauit Thomista Hyeronimianus Cabeza 3. p. q. 1. a. 3. d. 1. §. 2. a. num. 380. Ledefma Dominicanus d. 2. de scientia futurorum contingentium dif. 2. concl. 5. fol. 590. affirmantem oppositam sibi improbabilem dicens. Neque aliud potuit docere, qui omnem viam cognoscendi eiusmodi futura secundum se Deo à principiis propriis, & Thomisticis præcluserat: fol. siquidem 574. col. 2. §. Primus modus negat contingens futurum cognosci à Deo in suis causis proximis. Quod autem futura contingentia conditionata in præsentia æternitatis cognoscat, nec ipse, nec Thomista villos admittit. Omnia enim huius generis futura eodem modo, ac via eadem in eorum sententia cognoscuntur. In eorum autem pluribus, quæ scilicet absolute nunquam erunt, fuerint, ea præsentia æternitatis non adest: quare neque in ea poterunt à Deo cognosci. Sed neque in decreto conditionato ex parte obiecti, & absolute ex parte actus, quod impugnatur, & interius ineptum esse ait fol. 582. & cum Vazquez d. 67. c. 4. num. 21. & Soario lib. de scientia conditionata c. 7.

n. 9. eius decreti impugnatoribus) refellit. Vltima denique eorum contingentiam à Deo cognoscendorum (non in seipsis, ut contendimus contra Thomistas) via est in decreto prædeterminatio omnino conditionata tam ex parte actus, quam obiecti: & hoc modo non Thomistæ recentiores fecerunt eorum sententiam in Deo à Ledefma contra ipsos admitti, ac minime ab eo admittam fateretur Hyeronimus Viues Dominicanus d. 19. na. 9. apud nostrum Matthiam Borull, in defensione scient. med. d. 4. sect. 1. num. 238.

2. Eidem negatiuæ sententiæ subscripsit Balchazar Nauarræ Dominicanus 1. p. q. 14. a. 14. controu. 56. §. 2. concl. 6. & §. 3. prope finem omnem eorum scientiam formalem Deo negans, solumque virtualem admittens. Quia in re, licet quid amplius, quam Thomistæ reliqui negasse videatur, me tamen iudice, id ipsum, quod alij nec quidquam amplius negat, scilicet probabiliter, quæ in conditionibus est, ad ea quæ sub illis forent, coniectanda, formaliter à Deo cognosci, non ipsa futura; quia solum respectu absolute futurorum est in Deo actualitate decretum, in quo cognosci ab ipso queant, ut §. 3. citato docet circa futura conditionata: *At vero nihil proprium certum, ex quo colligere possimus determinationem conditionatam*, inquit ille: eamque eius probabilitatis cognitionem, & scientiam Dei formalem virtualem futurorum illorum scientiam esse: quia eius obiecti scientia est: ex quo (ni Dei perfectioni, atque in cognoscendo infallibilitati, & certitudini aduersaretur) coniecturaliter futura illa acutius, meliusque nobis cognoscere: quod ipsum reliquos Thomistas docuisse, dum Deo scientiam coniecturalem, falsitatisque obnoxiam, & dubitatis comitem tribuerunt, primum, & vrbatum erit æstimare. Nunnus item Cabeza 3. p. post q. 62. & solut. ad 12. contingentium conditionatorum scientiam Deo negat, atque in 1. yris, & Sidonis meliorem solum dispositionem, quam Corozotis & Bethlamitis ad conuersionem sub eisdem signis à Deo cognitam, ait Ripa Dominicanus etiam 1. p. q. 14. a. 13. conditionatorum contingentium scientiam absolute, ac sine vlla limitatione Deo negauit: quin decreti absolute ex parte actus, & conditionati ex parte obiecti meminere, sicuti nec Cabeza, eandem sententiam probabilem esse docet Curiel lib. 1. controu. 7. a. 1. nu. 37.

3. Sed præter hæc testimonia veteriorum Thomistarum, qui primi hæc de re typis scripta euulgarunt, reliqui ætatis illius in eadem fuere sententia, ipsi Thomistæ recentioribus. Ledefma siquidem citatus post recitatam fol. 574. editionis Salm. anno 1611. nostrorum, (quos alienos ab schola diui Thomæ ait) scientiam decreta Dei cognitione eiusmodi futurorum, negatiuam oppositam refert fol. 579. col. 2. subditque: *Hanc sententiam sequuntur omnes discipuli D. Thomæ, qui hac tempestate interpretantur illum, & omnes, qui sequuntur eius doctrinam in materia de auxiliis diuine gratiæ*. Franciscus Zamel è iuratis pene Thomistis 1. variat. disput. in 1. p. dub. 5. ita scribit: *Alij theologi putauerunt, Deum non cognoscere futura conditionata: quia cum talis futuritudo non sit vera, neque reponenda condicio illo tempore, otiosa esset, & impertinens cognitio illorum futurorum: & post pauca: Vnde nonnulli theologi hæc difficultate pressi dixerunt scientiam, quam scriptura insinuat, Deum habere de his futuris, solum esse coniecturalem quandam cognitionem, in qua sententia veniunt enumerandi omnes illi, qui censent in Deo vnicam præcisè esse rationem cognoscendi certo futura contingentia, nimirum realem præsentiam eorum in mensura æternitatis*. Qui autem ita sentientes, nisi Thomistæ sunt? & de Nauarræ quidem testatur Ioannes Gonzalez Albella Dominicanus d. 44. sect. 2. na. 12. & conditionatorum contingentium scientiam formalem, & decreta absolute ex parte actus circa illa negasse. Id ipsum de Thomistis testatur curius Discaleceus Theologus Salmantinus 1. p. tract. 3. dicens: *Prima sententia asserit, quod iuxta Scripturam Sacram Deus non cognoscit prædicta certitudine futura contingentia conditionata, de quibus loquimur. Ita Ledefma & alij ex iunioribus Thomistis*.

4. Hæc omnia fusius solito recitauit, ut appareat, quo iure primus dixerit de se, suisque Dominicanis Mattheo Rispoli 1. de auxil. concl. 1. *Auerte nos cum aduersariis conuenire, Deum habere perfectam scientiam futurorum conditionatorum*.